

Μαθηματικός Λογισμός II
 Φυλλάδιο ασκήσεων 7
 Διανυσματικές συναρτήσεις και καμπύλες στον χώρο

17 Ιουνίου 2010

1. Δίνεται η καμπύλη $r(t) = (2\cos t, 2\sin t, \sqrt{5}t)$. Να βρεθεί το μοναδιαίο εφαπτόμενο διάνυσμα και το μήκος τόξου για $0 \leq t \leq \pi$.
Απάντηση : $r'(t) = (-2\sin t, 2\cos t, \sqrt{5}) \Rightarrow T = \frac{1}{3}(-2\sin t, 2\cos t, \sqrt{5})$
 $s = 3\pi$

2. Δίνεται η καμπύλη $r(t) = (\frac{2k^2}{3}t, kt^2, t^3)$. Να δείξετε ότι όλα τα εφαπτόμενα διανύσματα της σχηματίζουν σταθερή γωνία με το διάνυσμα $\vec{u} = (1, 0, 1)$, την οποία και να υπολογίσετε.
Απάντηση : $r'(t) = (\frac{2k^2}{3}, 2kt, 3t^2)$, $\cos\phi = \frac{r'(t) \cdot u}{|r'(t)| \cdot |u|} = \frac{1}{\sqrt{2}}$

3. Δίνεται η καμπύλη $r(t) = (\frac{2}{\sqrt{1-t^2}}, 0, \frac{\sqrt{3}}{1+t^2})$. Να βρεθεί το ολοκλήρωμα $\int_0^1 r(t) dt$.
Απάντηση : $\int_0^1 (\frac{2}{\sqrt{1-t^2}})\vec{i} + (\frac{\sqrt{3}}{1+t^2})\vec{k} dt = (\pi, 0, \frac{\pi\sqrt{3}}{4})$

4. Δίνεται η καμπύλη $r(t) = (t, t^2, t^3)$. Να βρεθεί η εξίσωση της εφαπτομένης της και το κάθετο επίπεδο στο σημείο $t = 1$.
Απάντηση : $r'(t) = (1, 2t, 3t^2)$, $r'(1) = (1, 2, 3)$, $r(1) = (1, 1, 1)$, επομένως $\frac{x-1}{1} = \frac{y-1}{2} = \frac{z-1}{3}$
 κάθετο επίπεδο : $(x-1)1 + (y-1)2 + (z-1)3 = 0$

5. Να βρεθεί η παράμετρος μήκους τόξου με σημείο αναφοράς το $t = 0$, για την καμπύλη

$$r(t) = (e^t \cos t, e^t \sin t, e^t)$$

Απάντηση : $s = \int_0^t \sqrt{(x'(\tau))^2 + (y'(\tau))^2 + (z'(\tau))^2} d\tau = \sqrt{3}(e^t - 1) \Rightarrow t = \ln(1 + \frac{s}{\sqrt{3}})$

6. Να βρεθεί η γωνία μεταξύ των διανυσμάτων ταχύτητας και επιτάχυνσης κατά την χρονική στιγμή $t = 1$, για ένα σώμα που κινείται πάνω στην καμπύλη $r(t) = (3t + 1, \sqrt{3}t, t^2)$.
Απάντηση : $r'(t) = (3, \sqrt{3}, 2t)$, $r''(t) = (0, 0, 2)$ επομένως $\cos\theta = \frac{1}{2} \Rightarrow \theta = 60^\circ$

7. Να βρεθούν τα διανύσματα T, N και η καμπυλότητα κ για την καμπύλη του επιπέδου : $r(t) = (t, \ln(\cos t))$.
Απάντηση : $r'(t) = (1, \tan t)$, $|r'(t)| = \frac{1}{\cos(t)} \Rightarrow T = (\cos t, -\sin t)$, $N = (-\sin t, -\cos t)$, $\kappa = \cos t$

8. Έστω τα σημεία A, B, Γ με διανύσματα θέσης $(9i - 2j + k)$, $(6i + 2j + 6k)$, $(3i + pj + qk)$ αντιστοίχως. Να βρεθούν:

α) Η εξίσωση της ευθείας AB.

β) Εάν γνωρίζουμε ότι το σημείο Γ βρίσκεται πάνω στην ευθεία AB, να βρεθούν τα p, q .

γ) Να υπολογίσετε σε μοίρες την γωνία μεταξύ $\vec{O\Gamma}$ και $\vec{OB}$.

δ) Εάν Δ είναι σημείο της AB με OΔ κάθετο στην AB, να βρεθούν οι συντεταγμένες του σημείου Δ.

Απάντηση : α) $\frac{x-6}{-3} = \frac{y-2}{4} = \frac{z-6}{5}$

β) $p = 6, q = 11$

γ) $\cos\phi = 0.881 \Rightarrow \phi = 56.5^\circ$

δ) $\vec{O\Delta} \cdot \vec{AB} = 0 \Rightarrow (-3t + 6)(-3) + (4t + 2)4 + (5t + 6)5 = 0 \Rightarrow t = -0.4$.

Επομένως, $\Delta = (7.2, 0.4, 4)$